

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Z. H.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 16. 4. 2015, č. j. 72 A 10/2014 - 59,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 16. 4. 2015, č. j. 72 A 10/2014 - 59, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský úřad Hranice (dále jen „prvoinstanční orgán“) rozhodnutím ze dne 26. 9. 2013, č. j. OVV/10943/13-7/Lš-121, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, „[...] *kterého se dopustil dne 12. 07. 2013 v 15,50 hodin na silnici I/35 v obci Milotice nad Bečvou v úseku přiléhajícím k medovému sklípku ve směru na Hranice, kde při řízení osobního vozidla BMW rz X překročil nejvyšší dovolenou rychlost pro jízdu v obci, stanovenou zákonem o provozu na pozemních komunikacích na 50 km/hod., a policisté Policie ČR mu měřičem rychlosti Ramer 7CCD naměřili rychlost 103 km/hod., po odečtení povolené tolerance radaru nejméně 99 km/hod., čímž překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci o 40 km/hod. a více.*“ Za uvedený přestupek prvoinstanční orgán žalobci uložil pokutu v částce 7.500 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 10 měsíců od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Prvoinstanční orgán rovněž uložil žalobci povinnost uhradit náklady řízení v částce 1.000 Kč. V odůvodnění rozhodnutí uvedl výčet podkladů i to, jaké skutečnosti z nich dovodil. Konstatoval, že podklady rozhodnutí, tedy zejména oznámení přestupku, úřední záznam, záznam o přestupku a ověřovací list č. 140/13 nejsou ve vzájemném rozporu a umožňují rozhodnout o odpovědnosti žalobce za výše uvedený přestupek. Prvoinstanční orgán poukázal na § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích, podle kterého se fyzická osoba dopustí přestupku, pokud v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročí nejvyšší dovolenou rychlost v obci nejméně o 40 km/hod., a konstatoval, že žalobce jel v obci rychlostí nejméně 99 km/hod., což znamená, že překročil nejvyšší povolenou rychlost nejméně o 49 km/hod. Při rozhodování o sankci prvoinstanční orgán přihlédl k výši překročení nejvyšší dovolené rychlosti, ze které dovodil, že žalobce vážným a hrubým způsobem ohrozil bezpečnost a plynulost silničního provozu a dopustil se tak jednoho z nejzávažnějších porušení zákona o provozu na pozemních komunikacích. K tíži žalobce přičetl, že se dopustil přestupku v odpoledních hodinách všedního pracovního dne, a mohl tak ohrozit život, zdraví a majetek účastníku silničního provozu i jeho samotného. Přihlédl ke skutečnosti, že žalobce se dopustil přestupku úmyslně, má již šest záznamů o přestupcích a v současné době má přiděleno 6 bodů v bodovém hodnocení řidičů. Žádnou polehčující skutečnost prvoinstanční orgán neshledal. Vzhledem k uvedeným skutečnostem uznal jako adekvátní sankci ve střední výši zákonné sazby pokuty i zákazu činnosti.

Rozhodnutím ze dne 30. 12. 2013, sp. zn. KÚOK/101806/2013/ODSH-SD/7471, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil prvoinstanční rozhodnutí. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že odvolání nebylo doplněno, a proto jej přezkoumal v plném rozsahu. Žalovaný se nejprve zabýval otázkou projednání věci před prvoinstančním orgánem v nepřítomnosti žalobce a dospěl k závěru, že bylo důvodné a v souladu s právními předpisy. Zhodnotil, že skutková zjištění prvoinstančního orgánu nevzbuzují pochybnosti o spáchání přestupku. Prvoinstanční orgán podle žalovaného vzal za podklad svého rozhodnutí záznam z radarového měření, a to ve vzájemné souvislosti s ostatními podklady, to znamená s oznámením přestupku a úředními záznamy zasahujících policistů. Tyto podklady prokazují dobu, místo a protiprávní jednání žalobce. Záznam z radarového zařízení byl pořízen kalibrovaným měřidlem, tj. silničním radarovým rychloměrem typu Ramer 7CCD, v. č. 0003/91, s doloženým ověřovacím listem. Na podkladě výše uvedených skutečností dospěl žalovaný k závěru, že odpovědnost žalobce vyplývá z uceleného řetězce přímých i nepřímých důkazů, které tvoří logicky provázaný důkazní řetězec, v němž žádný důkaz nezpochybňuje pravost, věrohodnost a přesvědčivost ostatních důkazů. Žalovaný proto uzavřel, že se žalobce dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Uloženou sankci žalovaný shledal adekvátní.

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 16. 4. 2015, č. j. 72 A 10/2014 - 59, žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl. V odůvodnění označil za spornou otázku, zda byl záznam o přestupku použit v rozporu se zákonem. Poukázal na § 51 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a uvedl, že výčet přípustných důkazních prostředků je pouze demonstrativní. Shrnl, že žalobce překročil rychlost v obci o 98 %, přičemž pravděpodobnost chyby měření při tak značném překročení nejvyšší dovolené rychlosti je poměrně malá. Krajský soud konstatoval, že

pokračování

žalobce nedoložil své pochybnosti ohledně správnosti měření rychlosti žádnou skutečností ani nevznnesl takovou pochybnost, aby byl správní orgán povinen pokračovat v dokazování. V této souvislosti krajský soud poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 - 35, ze dne 22. 8. 2013, č. j. 1 As 45/2013 - 37, a ze dne 20. 10. 2011, č. j. 2 As 121/2011 - 90. Krajský soud poznamenal, že za daného skutkového stavu již neprováděl důkaz žalobcem předloženým odborným posudkem, neboť jej považoval za nadbytečný. Shrnl, že „[m]ěřící zařízení mělo platný ověřovací list a soud má za to, že ověřený rychloměr splňoval všechny technické předpoklady pro řádné a správné měření a nemohl zaznamenat výstupní rychlost jinou, než byla skutečná rychlost měřeného vozidla, jak namítá v žalobě žalobce. Pokud žalobce nesouhlasil s výsledky měření, v takové situaci v souladu s § 11 odst. 4 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů, byl oprávněn vyžádat si ověření nebo kalibraci měřidla a vydání osvědčení o výsledku. Takový důkaz by byl relevantním důkazem pro provádění dalšího přezkumu a případného dokazování. Nadto soud poukazuje na to, že měření samotné je svou povahou technický úkon a z toho je nutno vycházet (v této souvislosti srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 2. 11. 2011, č. j. 76 A 1/2011 - 35, a navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2013, č. j. 4 As 17/2012 - 36, dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2011, č. j. 8 As 27/2010 - 75, příp. i jiné rozsudky správních soudů, které se týkají měření rychlosti vozidel, alkoholu v dechu či krvi apod., vše dostupné na www.nssoud.cz). Podle citované judikatury není v případě automaticky pořízeného záznamu o rychlosti vozidla potřeba výsledku policistů, kteří měření prováděli.“ Krajský soud rovněž uvedl, že automaticky pořízený záznam z rychloměru obsahuje všechny podstatné skutečnosti, přičemž se jedná o objektivní důkaz, jehož pravost, správnost a důvěryhodnost žalobce nepopřel tak, aby navodil důvodné pochybnosti. Nadto odborný posudek předložený žalobcem nevypracoval znalec zapsaný v seznamu znalců vedeném krajskými soudy, respektive Ministerstvem spravedlnosti. Krajský soud proto uzavřel, že správní orgány provedly odpovídající subsumpci správně zjištěného skutkového stavu pod příslušající právní předpisy.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní odmítl závěr krajského soudu, že provedení důkazu odborným posudkem bylo nadbytečné. Konstatoval, že navrhovaný důkaz neměl sloužit ke zjištění, zda měřící zařízení splňovalo technické předpoklady pro správné měření, ale zda bylo užito v souladu s návodem k obsluze. Podle stěžovatele tedy krajský soud nevypořádal stěžejní žalobní argument, že důkaz výstupem z rychloměru byl získán v rozporu se zákonem, a proto jej nelze provést jako důkaz. Stěžovatel poukázal na § 3 odst. 3 písm. b) zákona o metrologii, podle nějž je stanoveným měřidlem takové měřidlo, které je příslušnou vyhláškou stanoveno k povinnému ověřování s ohledem na jeho význam pro stanovení sankcí. Podle bodu 2.2.1 Přílohy vyhlášky č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, podléhají silniční rychloměry, používané při kontrole dodržování pravidel silničního provozu, povinnému ověření s latností jednoho roku. Přitom podle ověřovacího listu č. 140/13 byl předmětný rychloměr jako stanovené měřidlo ověřen a lze jej používat k měření stanovené rychlosti za dodržení návodu k obsluze. Stěžovatel upozornil, že měřící vozidlo, kterým měl být zjištěn jeho přestupek, bylo umístěno na svažitém, nikoliv vodorovném místě, a měření tedy proběhlo v rozporu s pokyny na osmé straně návodu k obsluze zařízení Ramer 7CCD, vydání R305 611X. Stěžovatel konstatoval, že tuto skutečnost uvedl dostatečně konkrétně a osvědčil ji

odborným posudkem. Z uvedených skutečností dovodil, že na provedené měření nelze vztáhnout ověření měřicího přístroje, neboť ověřovací list spojuje svou platnost s dodržením návodu k obsluze k měření. V takovém případě ovšem nedošlo k měření ověřeným měřidlem, což je v rozporu s § 3 odst. 3 písm. b) zákona o metrologii, přičemž podle § 51 odst. 1 správního řádu nelze provést takový důkazní prostředek, který byl získán v rozporu se zákonem. Samotný ověřovací list nemohl vést k závěru, že měření bylo provedeno správně, jak uvedl krajský soud, přičemž za vypořádání důkazního návrhu nelze považovat prosté tvrzení, že dosud shromážděné důkazy svědčí o opačných závěrech, než které vyjádřil stěžovatel. Důkaz nebylo možné označit za nadbytečný, pokud byl způsobilý vyvrátit dosažené závěry. Oznámení o přestupku, úřední záznam a výstup z rychloměru podle stěžovatele nepředstavuje ucelený důkazní řetězec, ale toliko vícekrát interpretovaný důkazní prostředek. Stěžovatel připomněl, že v řízení před krajským soudem nezpochybnil otázku překročení nejvyšší povolené rychlosti, ale otázku, o kolik byla tato rychlost překročena. Tato otázka je přitom důležitá pro skutkové i právní hodnocení věci. Stěžovatel proto odmítl tvrzení krajského soudu, že chyba měření nemohla být tak závažná, aby učinila z dovoleného zakázané jednání. K závěru krajského soudu, že předložený odborný posudek nevypracoval znalec zapsaný v seznamu znalců, stěžovatel uvedl, že to není důvodem k neprovedení důkazu. Vzhledem ke všem uvedeným skutečnostem stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

V jediné kasační námitce stěžovatel brojil proti postupu krajského soudu, jenž v žalobním řízení pro nadbytečnost neprovedl důkaz odborným posudkem č. ODP - 147/2014/PŠ - TR. Ten na žádost stěžovatele vyhotovili dne 11. 3. 2014 zpracovatelé Mgr. P. Š., DiS. (odborný posuzovatel) a Bc. T. R.

Podle judikatury Ústavního soudu (srov. kupř. rozhodnutí ze dne 24. 7. 2014, sp. zn. IV. ÚS 714/13, ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05, ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01, ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. III. ÚS 569/03, ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. IV. ÚS 570/03, a ze dne 29. 6. 2004, sp. zn. II. ÚS 418/03) lze neakceptování důkazního návrhu účastníka řízení z hlediska věcného obsahu odůvodnění založit pouze třemi důvody. Prvním je argument, podle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Druhým je argument, podle kterého důkaz není způsobilý ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencií. Konečně třetím je nadbytečnost důkazu, tj. argument, podle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno.

pokračování

V nyní projednávané věci však žádný z těchto tří důvodů pro nevyhovění uvedenému důkaznímu návrhu nebyl dán. Stěžovatel totiž v řízení o žalobě předložil odborný posudek ze dne 11. 3. 2014 nikoliv proto, aby zpochybnil kalibraci měřícího zařízení, jak naznačil krajský soud, nýbrž za účelem zpochybnění správnosti jeho použití v konkrétním případě. Tímto důkazem mělo být prokázáno, že měření rychlosti motorového vozidla proběhlo v rozporu s pokyny uvedenými v návodu k posluze měřícího zařízení, které nebylo umístěno ve vodorovné poloze přibližně na úrovni vozovky, nýbrž nesprávně na zřetelně svažitém terénu. Stěžovatel tedy zamýšlel odborným posudkem ze dne 11. 3. 2014 doložit, že obsluha měřícího zařízení nezvolila správné stanoviště pro měření rychlosti, což mohlo mít v dané věci za následek, že automatický záznam z rychloměru nebyl pořízen v souladu se zákonem a že tímto důkazem nebylo možné spolehlivě zjistit, o kolik km/hod. stěžovatel překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci. Za této situace představuje odborný posudek důkaz, který má určitou relevanci a je způsobilý zpochybnit skutková zjištění učiněná v řízení o přestupku, včetně výstupu z rychloměru. Proto nebylo možné tomuto důkaznímu návrhu nevyhovět s odůvodněním, že důkazy provedené ve správním řízení poskytují spolehlivý podklad pro závěr o zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Dále není rozhodné, že odborný posudek ze dne 11. 3. 2014 nevypracovaly osoby zapsané v seznamu znaleců, neboť podle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 125 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, mohou za důkaz sloužit všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, tedy i odborný posudek, který nezpracoval soudní znalec.

Krajský soud z těchto důvodů měl uvedený důkazní návrh stěžovatele akceptovat a při ústním jednání ho provést způsobem uvedeným v ustanovení § 129 odst. 1 občanského soudního řádu použitého přiměřeně podle § 64 s. ř. s. Následně měl krajský soud tento důkaz důkladně zhodnotit a učinit závěr, zda jeho obsah je natolik závažný, že zpochybňuje skutečnosti zjištěné v řízení o přestupku, včetně správnosti údaje o rozsahu překročení nejvyšší dovolené rychlosti v obci stěžovatelem, do takové míry, že je již nelze mít za spolehlivě prokázané. V závislosti na posouzení takto doplněného dokazování měl pak krajský soud zvážit nutnost provedení dalších důkazů za účelem ověření zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Uvedeným způsobem však krajský soud nepostupoval, v důsledku čehož zatížil žalobní řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Tím je naplněn důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu. V novém rozhodnutí krajský soud podle § 110 odst. 3 věty první s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. srpna 2015

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu